

LAKIALOITE 48/2008 vp

Laki työttömyysturvalain ja yrittäjien eläkelain muuttamisesta

Eduskunnalle

Työttömyyseläkkeen tavoite on täydentää työttömyysturvaa turvaamalla ikääntyneille pitkäaikaistyöttömille toimeentulo. Työttömyyseläke koskee elatusmuotona sekä palkansaaajia että yrittäjiä. Työttömyyseläkkeeseen on oikeus ennen vuotta 1950 syntyneellä 60 vuotta täyttäneellä työnhakijalla, joka on saanut työttömyyspäivärahaa enimmäisajan ja joka on ollut työeläkelakien alaisessa työssä viisi vuotta viimeisten 15 vuoden aikana. Syntymäaikaarajauksien vuoksi vuoden 2009 jälkeen 60 vuotta täyttävillä pitkäaikaistyöttömillä ei ole enää mahdollisuutta työttömyyseläkkeeseen.

Palkansaaajien työttömyyseläkkeen lakkaaminen huomioitiin lisäämällä uuteen työttömyysturvalakiin (1290/2002) työttömyyseläkkeen korvaava lisäpäiväoikeus vuonna 1950 tai sen jälkeen syntyneille. Lisäpäiviin oikeutetun henkilön eläkeikää koskevan työeläkelain (395/2006) 12 §:n 3 momentin mukaan lisäpäiviin oikeutetulla pitkäaikaistyöttömällä on oikeus päästä täydelle vanhuuseläkkeelle jo 62-vuotiaana, kun tavallisesti vähentämättömän vanhuuseläkeiän alaraja on 63 vuotta.

Yrittäjien osalta työttömyyseläkkeen korvaava järjestelmä ei luotu työttömyysturvauudistuksessa. Vuoden 1949 jälkeen syntyneet pitkä-

aikaistyöttömät 60 vuotta täyttäneet yrittäjät puutoavat pelkän työmarkkinatuen varaan 500 päivän enimmäisajan täyttymisen jälkeen ja pääsevät täydelle vanhuuseläkkeelle aikaisintaan 63-vuotiaana. Sosiaali- ja terveysvaliokunnan mietinnössä StVM 43/2002 vp koskien esitystä HE 115/2002 vp työttömyysturvalaiksi korostettiin, että yrittäjien oikeus lisäpäivälakiin tulisi selvittää pikaisesti.

Yrittäjien sosiaaliturvan heikentymisen estämiseksi työttömyysturvalakiin tulee lisätä nykyistä työttömyyseläkettä vastaava säännös vuonna 1950 tai sen jälkeen syntyneiden pitkäaikaistyöttömien yrittäjien oikeudesta lisäpäiviin. Palkansaaajien ja yrittäjien sosiaaliturvassa ei tulisi olla eroavaisuuksia, elleivät ne selity yritystoiminnan erityispiirteillä. Ikääntyneitä työttömiä yrittäjiä ei tule pudottaa yhtäkkiä perusturvan varaan. Vanhuuseläkkeelle pääsemisen ikäraja ei tulisi olla palkansaaaja-asemassa ollutta työtöntä korkeampi. Lisäpäiväoikeuden ulottaminen yrittäjiin tukee samanarvoisen kohtelun periaatetta.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

työttömyysturvalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 30 päivänä joulukuuta 2002 annetun työttömyysturvalain (1290/2002) 2 luvun 4 ja 5 §, sellaisena kuin niistä on 2 luvun 5 § osaksi laissa 14/2007, ja
lisätään 6 luvun 9 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

6 luku

Työttömyyspäivärahan määrä ja kesto

9 §

Lisäpäiväoikeus

puun saakka, jona työnhakija täyttää 65 vuotta, jos hän:

1) on täyttänyt 60 vuotta ennen enimmäisajan päättymistä; ja

2) on enimmäisajan täytyessä hankkinut 11 §:ssä tarkoitettua työssäoloaikaa vähintään 5 vuotta viimeisen 20 vuoden aikana.

— — — — —
Vuonna 1950 tai sen jälkeen syntyneelle yrittäjälle voidaan 7 §:ssä säädetyn enimmäisajan estämättä maksaa palkansaajan peruspäivärahaa ja ansiopäivärahaa sen kalenterikuukauden lop-

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

2.

Laki

yrittäjien eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 22 päivänä joulukuuta 2006 annetun yrittäjien eläkelain (1272/2006) 9 §:n 3 momentti seuraavasti:

9 §

Vanhuuseläkkeen määrä

turvalain 9 §:n 2 momentissa tai yrittäjäpäivärahasta 3 momentissa säädetyn työttömyyspäivärahan lisäpäiväoikeuden vuoksi.

— — — — —
Varhennusvähennystä ei tehdä, jos yrittäjällä on muun työeläkelain perusteella oikeus jäädä vanhuuseläkkeelle 62 vuoden iässä työttömyys-

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 23 päivänä toukokuuta 2008

Leena Harkimo /kok
Arja Karhuvaara /kok
Sampsa Kataja /kok
Anne-Mari Virolainen /kok
Lenita Toivakka /kok
Mats Nylund /r
Jukka Mäkelä /kok
Lyly Rajala /kok
Pertti Salovaara /kesk
Maria Guzenina-Richardson /sd
Mikaela Nylander /r
Ulla Karvo /kok
Reijo Paajanen /kok
Mikko Alatalo /kesk
Janne Seurujärvi /kesk
Markku Pakkanen /kesk

Pentti Oinonen /ps
Marko Asell /sd
Saara Karhu /sd
Outi Mäkelä /kok
Arto Satonen /kok
Toimi Kankaanniemi /kd
Juha Mieto /kesk
Veijo Puhjo /vas
Pirkko Ruohonen-Lerner /ps
Jyrki Kasvi /vihr
Johanna Sumuvuori /vihr
Krista Kiuru /sd
Merja Kuusisto /sd
Harri Jaskari /kok
Petteri Orpo /kok
Jacob Söderman /sd